

Porotaloutta koskeville hankkeille 350 000 euron rahoitus

● Tutkimuskohteina tuulivoimarakentaminen sekä rehujen ja lääkeyksen vaikutus poroihin.

Veera Syväjärvi

● Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ely) on myöntänyt rahoitusta kahdelle tutkimushankkeelle, jotka koskevat porotalouden, luontaiselinkeinojen ja kolttaluonon kehittämismintaa, tiedottaa ely-keskus.

Avustusta myönnettiin yhteensä noin 350 000 euroa. Summa on Lapin ely-keskuksella vuosittain käytössä tutkimushankkeiden avustamiseen. Hankkeet rahoitetaan maatalouden kehittämisrahosta (Makera).

Avustusta sai tänä vuonna Luonnonvarakeskuksen Porot-roppi-hanke, jonka tutkimuskohdeena on funktionaalisten sienirehujen ja loislääkeyksen vaikutus poron suoliston mikrobiomin rakenteeseen ja terveyteen.

Hanke toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän yliopiston, Lapin ammattikorkeakoulun, Ruokaviraston ja Wazama Median kanssa.

Hanke kestää lokakuun alusta vuoden loppuun. Ely-keskuksen mukaan se tuottaa tietoa, josta on hyötyä poronhoitajille, eläinlääkäreille, rehuvalmistajille ja tiedeyhteisölle.

LAPIN ely-keskus myöntää tutkimusrahoitusta hankkeisiin, jotka muun muassa edistävät porotaloutta ja luontaiselinkeinoja sekä kolttaluonon kehittämismintaa.

Hanke sai avustusta 342 111 euroa.

Tuulivoimarakentamista poronhoitoalueella

Toinen avustusta saanut hanke on Luonnonvarakeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen Poro-

tuuli-hanke.

Sen tavoitteena on tutkia, miten tuulivoimarakentamista ja -suunnittelua voidaan kehittää siten, että porotalouden edellytykset otetaan huomioon, elinkeinojen välinen luottamus lisääntyy ja konfliktipotentiaali vähenee.

Vuoden 2024 elokuun loppuun

asti jatkuva hanke sai avustusta 127 620 euroa.

Neljä hakemusta

Vuoden 2022 tutkimushankeausa tuli vireille määräaikaan mennessä neljä hakemusta ja tukea haettiin yhteensä yli 600 000 euron

edestä.

Tutkimusrahoitusta on haettavana vuosittain tammi-maaliskuussa. Rahoitusta voidaan myöntää hankkeisiin, jotka edistävät porotaloutta ja luontaiselinkeinoja sekä kolttaluonon kehittämismintaa tai tuottavat tietoa päätöksenteon tueksi.

PCOS:lla yhteys naisten työkyvyn ongelmiin

Antti Karvonen

● Työpoissaolot ja työkyvyttömyys ovat yleisempiä naisilla, joilla on monirakkulainen munasarja-oireyhtymä (PCOS), selviää Oulun yliopiston tutkimuksesta.

PCOS on lisääntymisikäisten naisten yleisin hormonaalinen häiriö.

Tutkimuksessa selvitettiin ensimmäistä kertaa väestötasolla PCOS:n vaikutusta keski-ikässä koettuun työkykyyn, poissaoloihin työelämässä sekä työkyvyttömyyseläkkeisiin.

Naisten terveystä ja työkykyä selvitettiin kyselyllä, minkä lisäksi poissaoloja työelämästä ja ennen aikaista elämäntilasta tutkittiin rekisteritietojen avulla.

Kyselyn mukaan PCOS:ää sairastavat naiset kokivat työkyky-

sä yleisesti huonommaksi kuin verrokkinsa. Työkykyä heikentävinä tekijöinä naiset mainitsivat erityisesti sairaudet sekä työhön liittyvät fyysiset vaatimukset.

KAHDEN VUODEN seurannassa PCOS:ää sairastaville naisille kertyi keskimäärin kuukauden verran enemmän sairauspoissaoloja ja työttömyyspäiviä kuin verrokeille. Lisäksi heillä havaittiin kaksinkertainen riski joutua työkyvyttömyyseläkkeelle 52 vuoden ikään mennessä.

Aiemmin PCOS:n ajateltiin liittyvän lähinnä lisääntymisterveyteen, mutta nykyään tiedetään, että sen vaikutus terveyteen on huomattavasti laajempi.

Oireyhtymään liittyy kohonnut riski useille liitännäissairauksille, kuten tyypin 2 diabetekselle,

KAHDEN vuoden seurannassa PCOS:ää sairastaville naisille kertyi keskimäärin kuukauden verran enemmän sairauspoissaoloja ja työttömyyspäiviä kuin verrokeille.

metaboliselle oireyhtymälle, lihavuudelle, mielen terveyden häiriöille ja tuki- ja liikuntaelinten ongelmille.

Tutkimukseen osallistui 1853 Pohjois-Suomen syntymäkohorttiin 1966 kuuluvaa naista, joista 280:lla eli 15 prosentilla oli todet-

tu PCOS.

Tutkimus julkaistiin *European Journal of Endocrinology* -lehdessä.

JUKKA-PEKKA MOILANEN